

Kalendarium

- **30 czerwca – 1 lipca** – W Dublinie odbyło się posiedzenie grupy roboczej w ramach działalności Europejskiej Fundacji na rzecz poprawy warunków życia i pracy. W obradach uczestniczył **Bogdan Olszewski**.
- **2 – 4 lipca** – W Kijowie zebrał się 5. Kongres Konfederacji Wolnych Związków Zawodowych Ukrainy. NSZZ „Solidarność” reprezentowali **Jerzy Langer** i **Andrzej Matla**.
- **3 lipca** – W ramach prac Obserwatorium Jednolitego Rynku (SMO – EKES) obradowała w Brukseli grupa analityczna ds. wymiaru społecznego i środowiskowego rynku wewnętrznego. Na spotkaniu zapowiedziano ponadto kontynuację prac nad opinią wstępną tego gremium pt. „Rynek wewnętrzny Europy 21. wieku”. W projekcie uczestniczy **Andrzej Adamczyk**.
- **7 – 8 lipca** – W ramach realizacji programu szkolenia przyszłych europejskich liderów związkowych, w Rzymie odbyło się spotkanie robocze poświęcone organizacji tego typu szkoleń. Spotkaniu patronowała ETUI-REHS, a partnerami w programie byli brytyjski TUC, włoski CGIL, grecki GSEE i NSZZ „Solidarność”. W spotkaniu wzięła udział **Agnieszka Rybczyńska**.
- **8 – 9 lipca** – Wymiana doświadczeń i specjalne strefy ekonomiczne były tematem spotkania związkowego w Świątógorsku. Organizatorami była MKZZ i Fundacja im. F. Eberta. W spotkaniu uczestniczyli m.in. członkowie Sieci Związkowej Krajów Morza Bałtyckiego. Ze strony „S” w spotkaniu wzięł udział **Andrzej Matla**.
- **14–15 lipca** – W Warszawie odbyło się spotkanie poświęcone kontynuacji projektu „Przyszłość stosunków pracy”, którego inicjatorem była Fundacja im. F. Eberta i organizacja „Praca i Życie” z Osnabrueck. Warsztaty poświęcone były „Stosunkom pracy w krajach Europy Środkowej i Wschodniej”. W spotkaniu uczestniczył **Sławomir Adamczyk**.
- **17–18 lipca** – **Agnieszka Rybczyńska** wzięła udział w konferencji poświęconej dialogowi społecznemu w sektorze ochrony w nowych krajach członkowskich i krajach kandydujących do UE, która odbyła się w Lubjanie. Przedsięwzięcie to odbyło się pod patronatem KE, UNI-Europa, FES, CESS oraz Słoweńskiego Związku Pracowników Ochrony.

MOP

DEKLARACJA Sprawiedliwość Społeczna na rzecz Uczciwej Globalizacji

Na koniec dorocznej konferencji Międzynarodowej Organizacji Pracy 2007 przyjęto deklarację Sprawiedliwość Społeczna na rzecz Uczciwej Globalizacji. Jej tekst ustalano od 2004 r.

Deklaracja ta jest nie tylko aktualną wersją *Deklaracji Filadelfijskiej* odnoszącą się do globalizacji (w sensie odniesienia się do dochodu i innych nierówności wewnątrz i pomiędzy poszczególnymi krajami, bezrobocia i ubóstwa, zwiększania się ilości pracowników bez zabezpieczenia, itd.), ale co najważniejsze, stanowi ona, że, aby osiągnąć sprawiedliwość społeczną, wszystkie 4 elementy *Godziwej Pracy* (zatrudnienie, zabezpieczenia socjalne, dialog społeczny i trójstronność, podstawowe zasady i prawa w pracy, włączając w to kwestie płci i niedyskryminacji), muszą być traktowane jako „nierozłączne, powiązane i wzajemnie się wspierające”; stąd potrzeba globalnej zintegrowanej strategii osiągnięcia tych celów.

Swoboda zrzeszania się i prawo do negocjacji zbiorowych zostały teraz oficjalnie skodyfikowane jako prawa niezbędne do realizacji *Pracy Godziwej* a podstawowe konwencje dot. Zatrudnienia, Trójstronności

i Inspekcji Pracy uznane za niezbędne narzędzia zarządzania społeczno-ekonomicznego na poziomie krajowym.

Interesujący jest także pierwszy paragraf Deklaracji, który odnosi się do „internacjonalizacji przedsiębiorstw oraz procesów i dialogu biznesowego”. Ta kwestia, łącznie z odpowiednim naciskiem położonym na stosunek zatrudnienia jako środek zapewniający prawną ochronę pracowników, otwiera całkiem nowe perspektywy pracy dla MOP. Zdaniem MOP należy przygotować spójne krajowe programy działania, obejmujące zbieranie danych i ich analizę. Biuro MOP natomiast powinno kontynuować przyjmowanie standardów jako swoją flagową działalność, aby osiągnąć cele konstytucyjne organizacji.

Deklaracja domaga się spójności polityki opartej na wynikach sprawiedliwości społecznej. Wdrożenie w życie deklaracji musi stanowić nie tylko kwestię ważną dla MOP, ale wymaga także aktywnego zaangażowania związków zawodowych na poziomie krajowym i międzynarodowym, poprzez odnowioną strategię działań sieciowych, koordynowanych przez biuro MOP Actrav.

AGENDA SPOŁECZNA

2 i 3 lipca Komisja Europejska przedstawiła pakiet inicjatyw społecznych, którego celem jest danie młodym Europejczykom instrumentów do stawienia czoła zmianom. Składa się on z 19 inicjatyw w takich obszarach jak zatrudnienie i sprawy społeczne, edukacja i młodzież, zdrowie. Inicjatywy skoncentrowane są na takich priorytetach jak inwestycje z kapitału ludzkiego, pomaganie ludziom, tak aby żyli dłużej i cieszyli się lepszym zdrowiem, walka z dyskryminacją, zwalczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego. Komisja proponuje np. ochronę przed dyskryminacją poza miejscem pracy z takich powodów jak religia, przekonania, niepełnosprawność, wiek czy orientacja seksualna albo łatwiejszy dostęp pacjentów do usług medycznych w innych europejskich krajach. *Fundacja R. Schumana, Biuletyn nr 355*

MOBILNOŚĆ

Komisja Europejska przyjęła 3 lipca „Odnowioną agendę społeczną: szanse, dostęp i solidarność w Europie XXI wieku”. W jej ramach proponuje poprawę możliwości uczestnictwa młodzieży w wolontariacie w całej Europie. Inicjatywa ta dotyczy młodych w Unii Europejskiej poniżej 30 roku życia, którzy chcą być wolontariuszami w innym kraju niż ich własny. Działalność wolontariacka różni się od zatrudnienia w ścisłym tego słowa znaczeniu, ponieważ zazwyczaj nie otrzymuje się wynagrodzenia, a okres wolontariatu jest ograniczony. Wolontariusze są aktywni w takich dziedzinach jak ochrona cywilna, ochrona środowiska, wykluczenie społeczne i zachowanie dziedzictwa kulturowego. *Fundacja R. Schumana, Biuletyn nr 355*

Polecane książki

„Przepisy prawne na rzecz równości płci w Unii Europejskiej”, Komisja Europejska, Bruksela 2007. Zawartość: zestawienie dyrektyw dotyczących równego traktowania płci.

Autonomia dla Tybetu

Zbliża się czas Igrzysk Olimpijskich w Pekinie. Przyznając Chinom przywilej zorganizowania igrzysk kierowano się nadzieją, że będzie to jeden ze sposobów, który przyczyni się do demokratyzacji tego kraju, że Chiny zaczną m.in. przestrzegać podstawowe prawa człowieka, jak również rozpoczną dialog w sprawie autonomii Tybetu z Dalajlamą, przywódcą narodu Tybetańskiego.

Tak się jednak nie stało. Codzienne doniesienia prasowe i raporty niezależnych organizacji międzynarodowych donoszą o zaostrzających się w Chinach represjach mniejszości narodowych, braku podjęcia rozmów z Dalajlamą, zaostrzającej się cenzurze (w tym z przebiegu igrzysk), o pracownikach zatrudnianych w firmach

wytwarzających ubrania, sprzęt, gadzety i maskotki na potrzeby olimpiady, którzy pracują na i w warunkach urągających wszelkiej godności. W postawie tej trudno dopatrzeć się „ducha olimpizmu”, który z założenia ma przyświecać każdemu Igrzyskom. Dostrzec za to można wykorzystywanie olimpiady do własnych partykularnych interesów oraz przemożną chęć uzyskania prestiżu i korzyści z tego płynących.

NSZZ „Solidarność” nie zgadza się z prezentowaną postawą. Przez długie lata związek walczył o podstawowe prawa człowieka i pracownicze, wierząc, że obrona wolności i prawa człowieka jest jedną z jego najważniejszych misji. Z tego powodu nie chcemy być obojętni wobec losu, jaki spotyka naród tybetański, tak jak nie pozostajemy obojętni na los pracowników chińskich.

GRAFIKA: MAGDALENA SYKULSKA

Igrzyska Olimpijskie są m.in. symbolem pokoju i wzajemnego poszanowania. Dlatego przy okazji ich trwania, kiedy oczy wielu milionów ludzi będą zwrócone w stronę Chin chcemy zwrócić uwagę opinii publicznej na sytuację pracowników chińskich i wyrazić nasze poparcie dla dążeń narodu tybetańskiego do autonomii. Chcielibyśmy, aby XXI wiek był wiekiem, w którym ludzie nie doświadczają przemocy, mogą żyć, godnie pracować i rozwijać się w pokoju i dobrobycie.

Dyskryminacja

Komisja przesłała 26 czerwca Republice Czeskiej, Grecji i Polsce uzasadnione opinie z powodu braku transpozycji zasad unijnych zabraniających dyskryminacji w zakresie dostępu do towarów i usług oraz dostarczania towarów i usług (dyrektywa 2004/113/WE). Zasady unijne zakazują dyskryminacji ze względu na płeć poza miejscem pracy oraz zakazują bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji z tego względu, jak również molestowania seksualnego. Państwa członkowskie mają dwa miesiące na udzielenie odpowiedzi. Jeśli jej nie udzieli lub jeśli Komisja uzna ich odpowiedź za niezadowalającą, może przekazać sprawę do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości. *Fundacja R. Schumana, Biuletyn nr 354*

Eurobarometr – Dyskryminacja

Sondaż Eurobarometru zatytułowany „Dyskryminacja w Unii Europejskiej” wykazał, że ponad połowa Europejczyków ma przyjaciół lub krewnych wyznających inną religię niż ich własna (61 proc.) lub innego pochodzenia etnicznego niż oni (55 proc.). Dyskryminacja z powodu pochodzenia etnicznego uważana jest za najbardziej rozpowszechnioną w Unii Europejskiej (62 proc.). Za nią znajduje się ta bazująca na orientacji seksualnej (51 proc.) i niepełnosprawności (45 proc.). 15 proc. Europejczyków potwierdza, że było dyskryminowanych w trakcie ubiegłego roku. Najczęstszym podawanym motywem dyskryminacji jest wiek – 6 proc. zapytanych potwierdza, że w minionym roku padło ofiarą dyskryminacji z powodu wieku, a 3 proc. z powodu płci.

Słowacja w strefie euro

19 czerwca 27 szefów państw i rządów zapaliło zielone światło dla wejścia Słowacji do strefy euro 1 stycznia 2009 roku. Stanie się ona 16 krajem, który przyjął wspólną walutę i 4 wśród nowych państw członkowskich, które weszły do UE w 2004 roku. 27 przywódców Unii potwierdziło postępy do-

konane przez Słowację w zakresie przestrzegania kryteriów konwergencji wiążących się z przyjęciem euro. Wezwali Radę ECON-FIN (gospodarka/finanse) do sfinalizowania i przyjęcia podczas kolejnego posiedzenia 8 lipca stosownego rozporządzenia, które umożliwi Słowacji przyjęcie euro. *Fundacja R. Schumana, Biuletyn nr 353*

Imigracja

17 czerwca Komisja Europejska przyjęła komunikat „Wspólna europejska polityka imigracyjna: Zasady, działania i narzędzia” oraz „Plan polityki w dziedzinie azylu”. Komunikat przedstawia dziesięć wspólnych zasad, na których ma opierać się wspólna polityka imigracyjna. Zasady te zebrane są wokół trzech filarów stanowiących podstawę polityki imigracyjnej UE: dobrobytu, solidarności i bezpieczeństwa. „Plan polityki w dziedzinie azylu” zawiera projekt drugiej fazy wdrażania wspólnego europejskiego systemu azylowego (CEAS). Zarówno plan jak i komunikat poświęcone są tym aspektom związanym z dziedziną imigracji i azylu, które przyjęto w ramach Programu Haskiego i które nadal pozostają otwarte. Teraz powinna je zatwierdzić Rada Europejska na swoim szczycie w dniu 15 października 2008 r., po czym staną się one w 2009 r. częścią nowego pięcioletniego programu w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Natomiast 18 czerwca przyjęty został projekt dyrektywy o normach i procedurach stosowanych do powrotów nielegalnych imigrantów (369 głosów, 197 przeciw, 106 wstrzymało się). Celem tej dyrektywy jest zachęcenie nielegalnych imigrantów do dobrowolnego powrotu poprzez harmonizację warunków tego powrotu. Państwa członkowskie muszą przyjąć minimalne standardy dotyczące traktowania obywateli z nieuregulowanej sytuacji. Na 6 miesięcy ustalono w dyrektywie okres aresztu, a każda osoba wydalona z Unii Europejskiej będzie miała zakaz powrotu. Państwa członkowskie muszą jednak wziąć pod uwagę sytuację w kraju pochodzenia, zgodnie z zasadą non-refoulement. Dla nielegalnych imigrantów bez

środków przewidziano darmową pomoc prawną. Stworzony zostanie europejski fundusz powrotów. *Fundacja R. Schumana, Biuletyn nr 353*

Śmieci

17 czerwca przyjęta została przez Parlament Europejski dyrektywa służąca zmniejszeniu produkcji odpadów. Według porozumienia z Radą, ponowne wykorzystywanie i recykling odpadów domowych oraz niestwarzających zagrożenia odpadów sektora budowlanego i będących wynikiem rozbiórki zostanie zwiększone odpowiednio do minimalnie 50 i 70% masy do 2020 roku. Unijny komisarz ds. środowiska Stavros Dimas powiedział, że „jeśli cele te nie zostaną osiągnięte do 2020 roku, Komisja może oskarżyć państwa członkowskie o nieprzestrzeganie zapisów dyrektywy”. Dyrektywa wprowadza pięciostopniową hierarchię postępowania z odpadami, której celem jest zapobieganie i ograniczenie powstawania odpadów (zapobieganie i ograniczanie, przygotowanie do powtórnego użycia, recykling, inne metody odzysku i w ostateczności bezpieczne i niezagrażające środowisku unieszkodliwianie). *Fundacja R. Schumana, Biuletyn nr 353*

Woda

17 czerwca, po dojściu do kompromisu z Radą, Parlament Europejski przyjął dyrektywę o jakości wody. Ustanawia ona normy jakości ochrony środowiska dotyczące 33 trujących substancji (pestycydów, metali ciężkich itp.) obecnych w rzekach, jeziorach i wodach przybrzeżnych. Substancje te mogą zagrozić przetrwaniu ekosystemów oraz poprzez łańcuch pokarmowy zdrowiu ludzkiemu. Państwa członkowskie będą więc do 2018 roku starać się bardziej respektować normy jakości wody, żeby zlikwidować emisje, zrzuty i straty priorytetowych niebezpiecznych związków. W 2009 roku państwa członkowskie zinventaryzują odpady i emisje trucizn dla każdego dorzecza. *Fundacja R. Schumana, Biuletyn nr 353*

